

شماره چاپ: ۴۴۴

شماره ثبت: ۲۴۴

دوره دهم - سال اول

تاریخ چاپ: ۱۳۹۶/۱/۲۱

اظهاری نظر کارشناسی درباره مواد:
«لایحه اهداف، وظایف و اختیارات
وزارت ورزش و جوانان»

کد موضوعی: ۲۷۰

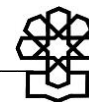
شماره مسلسل: ۱-۱۵۳۸۵

تیرماه ۱۳۹۶

به نام خدا

فهرست مطالب

۱.....	چکیده
۲.....	بررسی کارشناسی لایحه (ارزیابی بند به بند)
۲۹.....	جمع بندی
۳۰.....	منبع و مأخذ

اظهار نظر کارشناسی درباره مواد: «لایحه اهداف، وظایف و اختیارات وزارت ورزش و جوانان»

چکیده

در این گزارش، مفاد لایحه ارائه شده به صورت جزئی و براساس مواد و بندهای مزبور بررسی شده است. چارچوب تنظیم گزارش بدین نحو است که پس از ذکر مفاد لایحه، نظرات کارشناسی مرکز نگارش شده و سپس پیشنهاد مرکز در خصوص هر ماده و بند آورده شده است.

در مورد تعاریف ذکر شده (موضوع ماده (۲))، غالب تعاریف، کامل و جامع نبوده و لذا نیاز است مورد بازنگری قرار گیرد. ضمن آنکه اصطلاحات دیگری از قبیل ورزش، فدراسیون ورزشی، باشگاه ورزشی و... نیز لازم است به صورت دقیق تعریف شود. در قسمت اهداف تشکیل وزارت ورزش و جوانان ایرادهایی وجود دارد که می توان به مغایرت با قوانین برنامه ششم توسعه، اصل چهل و چهارم قانون اساسی جمهوری اسلامی، سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی و... اشاره کرد. ضمن آنکه در گزارش «اظهار نظر کارشناسی درباره کلیات لایحه مذکور به شماره مسلسل ۱۵۳۸۵» ایرادهای قانونی این لایحه در قسمت کلیات مورد بررسی قرار گرفته است، لذا در این گزارش به صورت موردی، ایرادهای قانونی و حقوقی بیان شده است که شایسته است قانونگذار محترم در جهت رفع این ایرادها با توجه به پیشنهادهای ارائه شده توسط مرکز، اقدام کند. ازسوی دیگر در بررسی برخی بندها (مانند بندهای ورزشی «۷»، «۱۱»، «۱۷»، «۲۳» و...) متوجه می شویم که قوانین و مقررات لازم و کافی در آن خصوص در قوانین متناظر وجود دارد، لذا ذکر و تقنین مجدد آن نوعی دوباره کاری و حشو تلقی می شود. درخصوص ماده (۵) لایحه که تشکیل شورای عالی ورزش را مدنظر قرار داده است با توجه به بررسی های ذکر شده در گزارش پیش رو، ضرورتی برای تشکیل آن دیده نمی شود و می توان تمام مطالبات شورای مذکور را با تصویب ماده ای در جهت هماهنگ سازی دستگاه های مختلف ورزشی پیگیری کرد. لذا پیشنهاد می شود با توجه به اهمیت و جایگاه این دو حوزه مهم کشور یعنی ورزش و جوانان، قانونگذار با دقت و توجه بیشتری در جهت رفع این ایرادها و ابهامات گام بردارد.

با این حال، لایحه «اصلاح بخشی از ساختار دولت» - که در ماده (۳) به انتزاع امور جوانان از وزارت ورزش و جوانان و تشکیل سازمان ملی جوانان اشاره دارد - تقدیم مجلس شد و با قید یک فوریت به تصویب رسید، لکن لایحه اهداف و وظایف وزارت ورزش و جوانان اعلام استرداد نشد، لذا پیشنهاد می شود لایحه اهداف و وظایف برای مدت ۶ ماه مسکوت بماند و لایحه اخیر بررسی شود تا متولی امور جوانان

مشخص شده و تکلیف مواد مربوط به امور جوانان در لایحه اهداف و وظایف نیز روشن شود.

بررسی کارشناسی لایحه (ارزیابی بند به بند)

ماده (۱) - به منظور تحقق اهداف نظام جمهوری اسلامی ایران در بخش ورزش و امور جوانان کشور و در اجرای ماده واحده قانون تبدیل سازمان‌های تربیت‌بدنی و ملی جوانان به وزارت ورزش و جوانان - مصوب ۱۳۸۹ - اهداف، وظایف و اختیارات وزارت ورزش و جوانان که در این قانون به اختصار «وزارت» نامیده می‌شود، به شرح مندرج در این قانون تعیین می‌گردد.

نظر کارشناسی: آیا منظور اهداف و امور قید شده در اصول دوم و سوم قانون اساسی است؟ با توجه به اینکه در بخش ورزش و امور جوانان کشور هیچ‌گونه سند مستدل و مستقل با عنوان اهداف نظام جمهوری اسلامی ایران یا سیاست‌های کلی در دو حوزه ورزش و جوانان وجود ندارد، پیشنهاد می‌شود بخش نخست ماده واحده «به منظور تحقق اهداف نظام جمهوری اسلامی ایران در بخش ورزش و امور جوانان کشور» حذف شود.

پیشنهاد مرکز؛ ماده (۱) - در اجرای ماده واحده قانون تبدیل سازمان‌های تربیت‌بدنی و ملی جوانان به وزارت ورزش و جوانان - مصوب ۱۳۸۹ - اهداف، وظایف و اختیارات وزارت ورزش و جوانان که در این قانون به اختصار «وزارت» نامیده می‌شود، به شرح مندرج در این قانون تعیین می‌گردد.

الف) ورزش پرورشی: ورزشی که از سوی خانواده و نهادهای رسمی آموزشی به‌ویژه مهدهای کودک، مدارس و دانشگاه‌ها پیگیری شده و هدف آن توسعه مهارت‌های حرکتی و ورزشی پایه است.

نظر کارشناسی: تربیت دارای سه جنبه آموزش، پرورش و بارآوردن است. این بُعد از ورزش شامل آموزش (سپردن دانستنی‌ها به دیگران)، پرورش (به کار آوردن توانایی‌های درونی و استعدادهای طبیعی) و بارآوردن (پدید آوردن و منتج شدن)، درحالی که در تعریف لایحه، تنها به یک جنبه آن اشاره شده و به دو جنبه دیگر توجه نشده است.

به علاوه، فعالیت‌های ورزشی در سطوح بالای مدارس و دانشگاه‌ها فراتر از مهارت‌های حرکتی و ورزشی پایه است، لذا حذف «پایه» و الحاق «آموزش، پرورش» قبل از «توسعه مهارت‌های حرکتی و ورزشی» پیشنهاد می‌شود. همچنین، نهادهای رسمی، مقید به «تعلیم و تربیت» شود، تعریف مربوطه جامع‌تر است.

پیشنهاد مرکز؛ الف) ورزش تربیتی؛ ورزشی که از سوی خانواده و نهادهای رسمی تعلیم و تربیت به‌ویژه مهدهای کودک، مدارس و دانشگاه‌ها پیگیری شده و هدف آن آموزش، پرورش و توسعه مهارت‌های حرکتی و ورزشی است».

ب) **ورزش همگانی:** هر نوع ورزش و فعالیت بدنی که نشاط و سلامت عمومی مردم را تأمین نماید. **نظر کارشناسی:** اطلاق «هر نوع ورزش و فعالیت بدنی» شامل سه بُعد دیگر ورزش - ورزش همگانی، حرفه‌ای و قهرمانی - نیز می‌شود و لذا وجه افتراق آن با سایر ابعاد مشخص نیست. به‌علاوه، اطلاق «هر نوع ورزش و فعالیت بدنی» در تعریف ارائه شده از این حیث که می‌تواند دربردارنده مواردی باشد که از لحاظ شرعی مورد اشکال است، واجد ابهام و ایراد است و مغایر اصل چهارم قانون اساسی است. به استناد اصول منطق حاکم بر تعریف، «معرف نباید اعم (کلی‌تر) از معرف باشد»، تعریف باید جامع و مانع باشد؛ یعنی جامع تمام افراد معرف و مانع دخول اغیار (غیر از افراد معرف) باشد؛ به عبارت دیگر، باید به نحوی باشد که تمام افراد معرف (یعنی آنچه مورد تعریف است) در آن بگنجد و هیچ فرد دیگری داخل نشود (فقط افراد معرف را دربر بگیرد). بنابراین، تعریف ارائه شده صحیح نیست.

پیشنهاد مرکز؛ ب) ورزش همگانی: ورزش رایگان برای همه در تمام سطوح که به‌صورت سازمان‌یافته و منظم هفتگی در چارچوب ضوابط مصوب وزارت پیگیری می‌شود.

پ) **ورزش قهرمانی:** ورزشی که در سطح خبرگی پیگیری شده و نیازمند تجهیزات و امکانات تخصصی است و طی آن ورزشکاران به‌صورت انفرادی یا گروهی برای کسب افتخار، مقام و مدال از سطوح محلی تا ملی و بین‌المللی با یکدیگر به رقابت می‌پردازند. **نظر کارشناسی:** «سطح خبرگی» تعریف نشده است و لذا از این منظر محل ایراد است. اطلاق «سطوح محلی» با «سطح خبرگی» و «تجهیزات و امکانات تخصصی» منافات دارد و به‌لحاظ عملکردی نیز، حدود ورزش قهرمانی مشمول فعالیت‌های ورزشی محلی نمی‌شود.

پیشنهاد مرکز؛ پ) ورزش قهرمانی: ورزشی است رقابتی و سازمان‌یافته که در چارچوب ضوابط خاص هر رشته برای کسب افتخار، مقام و مدال از سطوح استانی تا ملی و بین‌المللی پیگیری می‌شود.

ت) **ورزش حرفه‌ای:** ورزشی سازمان‌یافته مشتمل بر باشگاه‌های حرفه‌ای و لیگ‌های حرفه‌ای که ورزشکاران ضمن رقابت برای کسب منافع مالی، ورزش را به‌عنوان یک شغل انتخاب می‌کنند. **نظر کارشناسی:** به کار بردن واژه «لیگ» مغایر اصل پانزدهم قانون اساسی است. به‌علاوه از این حیث

که ممکن است هدف ذینفع تنها کسب منافع مالی نباشد به لحاظ کارشناسی نیز واجد ایراد است.

پیشنهاد مرکز؛ ت) ورزش حرفه‌ای: ورزشی رقابتی و سازمان‌یافته مشتمل بر باشگاه‌های حرفه‌ای و در چارچوب ضوابط خاص هر رشته برای کسب منافع مالی ذینفعان یا منافع عمومی با هدف توسعه ارزش‌های ورزشی، اقتصادی و اجتماعی پیگیری می‌شود.

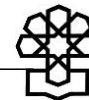
ث) شایستگی‌های حرفه‌ای: مجموعه‌ای از دانش، مهارت، توانایی و نگرش کسب شده از طریق آموزش، تجربه کاری و سایر روش‌ها که برای صلاحیت انجام یک حرفه لازم است.
 نظر کارشناسی: اطلاق «سایر روش‌ها» واجد ابهام است. آیا شامل هر روشی از جمله تقلب، رانت، فساد و... نیز می‌شود؟

پیشنهاد مرکز؛ ث) شایستگی‌های حرفه‌ای: مجموعه‌ای از دانش، مهارت، توانایی و نگرش کسب شده از طریق آموزش و تجربه کاری که برای صلاحیت انجام یک حرفه لازم است.

ج) خانه‌های جوانان: مراکز غیردولتی و مورد حمایت دولت که در آنها مجموعه‌ای از خدمات اجتماعی از جمله غنی‌سازی اوقات فراغت، توانمندسازی در امور اجتماعی و مشاوره ازدواج جوانان با اخذ مجوزهای لازم از مراجع ذیربط ارائه می‌شود.

نظر کارشناسی: «مراکز دولتی و مورد حمایت دولت»، به استناد مواد (۱) تا (۵) فصل اول قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶، فاقد بار حقوقی و معنایی است و لذا ماهیت حقوقی آن محل ایراد است.

«مراکز غیردولتی» و «مورد حمایت دولت» با هم در تعارض‌اند. اگر مراکز غیردولتی‌اند، چرا باید مورد حمایت دولت قرار گیرند. اگر مورد حمایت دولت‌اند که تشکیل و توسعه این‌گونه مراکز با، اصل چهل و چهارم قانون اساسی، سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی، سیاست‌های کلی نظام اداری، بند «۱۶» سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و ماده (۲۸) قانون برنامه ششم توسعه مغایرت دارد.
 همچنین، اوقات فراغت طیفی از آموزش فنی و حرفه‌ای، هنر، موسیقی، سینما، قرآن، کتابخوانی، ورزش و ... را دربر می‌گیرند، که در این لایحه مصداق مورد نظر تعریف نشده است.
 به‌علاوه، اصطلاحات «جوان»، «توانمندسازی» و «امور اجتماعی» مد نظر لایحه نیازمند تعریف هستند.

پیشنهاد مرکز؛

پیشنهاد نخست - حذف کل عبارت «خانه‌های جوانان» و مخالفت با تأسیس و راه‌اندازی این‌گونه مراکز در کشور به استناد اصل چهل و چهارم قانون اساسی و بند «۱۶» سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

پیشنهاد دوم - «مورد حمایت دولت» حذف شود.

«جوان»، «اوقات فراغت» و «امور اجتماعی» مدنظر در این لایحه، به‌عنوان یک اصطلاح تعریف شوند.

«خانه‌های جوانان: مراکز غیردولتی که در آنها مجموعه‌ای از خدمات اجتماعی از جمله غنی‌سازی اوقات فراغت، توانمندسازی در امور اجتماعی و مشاوره ازدواج جوانان با اخذ مجوزهای لازم از مراجع ذیربط ارائه می‌شود».

مضاف بر این لازم است اصطلاحات مربوط به امور ورزشی از قبیل، «تربیت بدنی»، «ورزش»، «باشگاه»، «باشگاه حرفه‌ای» و «فدراسیون ورزشی» تعریف شوند.

ماده (۳) - اهداف تشکیل وزارت به شرح زیر است:

الف) ورزش

۱. توسعه و تعمیم ورزش همگانی
 ۲. توسعه و ارتقای ورزش قهرمانی
 ۳. تقویت و گسترش ورزش حرفه‌ای
 ۴. رشد و تقویت ورزش پرورشی
 ۵. تحکیم و تقویت ارزش‌های اخلاقی در ورزش مبتنی بر فرهنگ اسلامی - ایرانی
 ۶. ارتقا و ترویج شایستگی‌های حرفه‌ای در جامعه ورزش
- نظر کارشناسی:** «تقویت ورزش حرفه‌ای» به معنای توانا کردن و توانایی دادن، با روح حاکم بر تبصره «۲» ماده (۹۴) قانون برنامه ششم توسعه مبنی بر «ممنوعیت پرداخت هرگونه وجه از محل بودجه کل کشور به هر شکل و به هر نحو به ورزش حرفه‌ای»، مغایرت دارد. به‌علاوه، ورزش حرفه‌ای در کشور عمده‌تاً نیازمند ساماندهی، نظم‌بخشی و نظارت ازسوی دستگاه‌های دولتی است و بهتر است تقویت به سایر ابعاد ورزشی - ورزش تربیتی، همگانی و قهرمانی - تسری یابد.

باید اذعان کرد که ورود و پرداختن دستگاه‌های اجرایی به ورزش حرفه‌ای طی سال‌های اخیر به‌عنوان یکی از موانع جدی عدم توسعه ورزش همگانی تلقی می‌شود. طبق تعریف ارائه شده در ماده (۲) این لایحه، این بُعد از ورزش «مشمول بر باشگاه‌های حرفه‌ای و لیگ‌های حرفه‌ای» است که این دو نیز به‌عنوان بنگاه‌ها یا شرکت‌های غیردولتی تلقی می‌شوند، لذا بنا به سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم

قانون اساسی (جزء «۱» بند «الف») دولت حق فعالیت اقتصادی جدید خارج از موارد صدر اصل چهل و چهارم را ندارد و موظف است هرگونه فعالیت (شامل تداوم فعالیت‌های قبلی و بهره‌برداری از آن) را که مشمول عناوین صدر اصل چهل و چهارم نباشد، حداکثر تا پایان برنامه پنج‌ساله چهارم (سالیانه حداقل ۲۰ درصد کاهش فعالیت) به بخش‌های تعاونی و خصوصی و عمومی غیردولتی واگذار کند» و همچنین نظر به تأکید بر «کاستن از بار مالی و مدیریتی دولت در تصدی فعالیت‌های اقتصادی» در صدر سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم ضروری است وزارت به‌جای «حمایت و تقویت» ورزش حرفه‌ای به «ساماندهی و گسترش» این بُعد از ورزش معطوف شود.

به‌علاوه، با توجه به اینکه وزارت آموزش و پرورش متولی اصلی ورزش پرورشی (تربیتی) کشور است، لذا رشد این بُعد از ورزش نیز به‌عهده دستگاه مربوطه است. لازم است نقش وزارت ورزش و جوانان به حمایت از این بخش معطوف شود. با این حال، هیچ مأموریتی برای تحقق این رشد و تقویت در لایحه پیش‌بینی نشده است که لازم است با الحاق موادی این خلأ پوشش داده شود.

همچنین، ورزش بانوان مغفول مانده است، لذا ضرورت الحاق موادی در راستای تحقق بخشیدن به توسعه ورزش بانوان نیز وجود دارد.

عبارت جامعه ورزش در جزء «۶» بند «الف» ماده (۳) از این حیث که حدود و ثغور آن مشخص نیست دارای ابهام است. به‌عنوان مثال آیا شامل رسانه‌های ورزشی نیز می‌شود؟ اگر بلی، لازم است در راستای ساماندهی این حوزه که از قضا مورد تأکید اسناد بالادستی نیز هست، صراحتاً مأموریت وزارت در این باره مشخص شود.

پیشنهاد مرکز:

۳. ساماندهی و گسترش ورزش حرفه‌ای

۴. حمایت و تقویت ورزش تربیتی

ب) جوانان

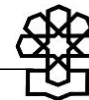
۱. ارتقای هویت دینی و ملی جوانان

۲. ارتقا و تقویت سرمایه‌های اجتماعی، مسئولیت‌پذیری، هویت و مشارکت همه‌جانبه جوانان

۳. بهبود و اصلاح سبک زندگی جوانان منطبق بر ارزش‌های اسلامی - ایرانی

۴. ارتقای توانمندی‌های جوانان در راستای وظایف و اختیارات وزارت

نظر کارشناسی: بررسی وظایف مندرج در بند «ب» ماده (۴) لایحه - وظایف وزارت در امور جوانان - نشان می‌دهد که اولاً سازوکار ارتقای هویت دینی و ملی جوانان مشخص نشده است و در حقیقت اقدام لازم جهت تحقق این هدف بیان نشده است. مشخص نیست آیا وزارت ورزش و جوانان در این راستا

همانند سازمان تبلیغات اسلامی می‌خواهد هیئت‌های مذهبی ابزار تحقق این هدف قرار دهد یا صرفاً از طریق همان سازمان‌های مردم‌نهاد وابسته به وزارت عمل خواهد کرد.

دوم اینکه، مصادیق مشارکت جوانان معلوم نیست، درواقع اطلاق «مشارکت همه‌جانبه جوانان» به‌لحاظ حقوقی محل ایراد است.

سوم، سازوکار و ابزار تحقق «بهبود و اصلاح سبک زندگی جوانان منطبق بر ارزش‌های اسلامی - ایرانی» در هیچ جای لایحه قید نشده است. اقدامات وزارت برای تحقق این هدف چیست؟

چهارم، حدود و ثغور «توانمندی‌های جوانان» معلوم نیست و اطلاق این عبارت از این حیث مغایر اصل چهارم قانون اساسی است.

مضاف بر این با توجه به متولی بودن وزارت در امور جوانان و نظر به ضرورت پیگیری تسهیل ازدواج جوانان از سوی وزارت، خلأ توجه به اصل دهم قانون اساسی^۱ در لایحه مزبور مشهود است.

پیشنهاد مرکز؛ (الحاقی)

۵. برنامه‌ریزی و اقدام در راستای حل مشکلات اساسی جوانان (اشتغال، ازدواج، مسکن)

ماده (۴) - وظایف و اختیارات وزارت به شرح زیر است:

نظر کارشناسی: این ابهام وجود دارد که موارد و مصادیق تعیین شده در قالب مفاد این ماده به‌عنوان وظایف وزارت محسوب می‌شوند یا اختیارات.

درواقع مشخص نیست که وزارت «مکلف» به اجرای موارد تعیین شده است یا «مجاز»؟

این امر علاوه بر اختلال و نابسامانی در اجرا، مشکلاتی را در حوزه نظارت دستگاه‌های ذیربط ایجاد می‌کند. لذا ضروری است - جهت اجرای مطلوب و نیز تسهیل نظارت بر حسن اجرا-

حیطه وظایف و اختیارات وزارت از هم تفکیک شوند.

پیشنهاد مرکز؛ ماده (۴) - وزارت ورزش و جوانان که مسئول اجرای سیاست‌های رسمی نظام جمهوری اسلامی ایران در زمینه تربیت بدنی، ورزش و جوانان است، وظایف زیر را در تحقق مفاد ماده (۳) این قانون عهده‌دار می‌باشد:

الف) ورزش

۱. تأمین موجبات لازم برای بهره‌مندی اقشار مختلف جامعه از برنامه‌ها و فعالیت‌های ورزشی به‌منظور

۱. اصل دهم - از آنجا که خانواده واحد بنیادی جامعه اسلامی است، همه قوانین و مقررات و برنامه‌ریزی‌های مربوط باید در جهت آسان کردن تشکیل خانواده، پاسداری از قداست آن و استواری روابط خانوادگی بر پایه حقوق و اخلاق اسلامی باشد.

تحقق بند «۳» اصل سوم قانون اساسی.

نظر کارشناسی: عبارت «تأمین موجبات» کلی و مبهم است و به جای آن واژه صریح «اقدام» جایگزین شود. همچنین، لازم است به لحاظ شکلی این تغییر انجام شود؛ متن مفاد (۳) اصل سوم قانون اساسی (تربیت بدنی رایگان برای همه در تمام سطوح) نگارش شود که صراحت در مفاد را می‌رساند.

پیشنهاد مرکز؛ ۱. اقدام جهت بهره‌مندی اقشار مختلف جامعه از برنامه‌ها و فعالیت‌های ورزشی به‌منظور تربیت بدنی رایگان برای همه در تمام سطوح

۲. تهیه و تدوین برنامه‌های بلندمدت، میان‌مدت و سالیانه امور ورزش کشور و اتخاذ سیاست‌ها و خط‌مشی‌های اجرایی مربوط.

نظر کارشناسی: بازه زمانی برنامه‌های بلندمدت و میان‌مدت مشخص نیست. لازم است وزارت درخصوص برنامه‌های بلندمدت و میان‌مدت به «تهیه و تدوین» و «اتخاذ سیاست‌ها و خط‌مشی‌های اجرایی مربوط» اکتفا ننماید، بلکه «اجرا» و «نظارت بر اجرای امور مربوط» دو مقوله بسیار مهم هستند که در این بند مورد توجه قرار نگرفته‌اند.

پیشنهاد مرکز؛ ۲. تهیه، تدوین و اجرای برنامه‌های بلندمدت، میان‌مدت و سالیانه امور ورزش کشور و نظارت بر حسن اجرای آن با رعایت قوانین و مقررات به‌علاوه اصطلاحات برنامه‌های بلندمدت، میان‌مدت و سالیانه در قالب ماده (۲) تعریف شوند

۳. استفاده از ظرفیت‌های آموزشی و پژوهشی کشور به‌منظور ارتقای علمی ورزش و بهره‌مندی از دانش فنی و کاربردی حوزه تربیت بدنی و علوم ورزشی.

نظر کارشناسی: نحوه و نقش وزارت در استفاده از ظرفیت‌ها مشخص نیست. آیا خود به‌طور مستقل استفاده می‌کند یا از ظرفیت موجود آموزشی و پژوهشی کشور و دانش فنی و کاربردی حوزه تربیت بدنی و علوم ورزشی بهره‌مند می‌شود. به‌علاوه، قید «کشور» در جمله نخست و حذف آن در جمله ثانی وجود ابهام را در ذهن متبادر می‌سازد. آیا هر دو کشوری است یا اولی کشوری (ظرفیت‌های ملی) است و دومی خیر (دانش فنی و کاربردی روز دنیا)؟ در هر صورت لازم به رفع ابهام است.

نگارش متن مورد نظر به‌درستی انجام نشده است. لازم است «به‌منظور ارتقای علمی ورزش» به انتهای جمله منتقل شود.

پیشنهاد مرکز؛ ۳. استفاده از ظرفیت‌های آموزشی و پژوهشی و بهره‌مندی از دانش فنی و کاربردی حوزه تربیت بدنی و علوم ورزشی موجود کشور به‌منظور ارتقای علمی ورزش

۴. ترویج منش پهلوانی، بازی جوانمردانه، ارزش‌های اخلاقی در ورزش
نظر کارشناسی: در مبانی حقوقی و قوانین موجود از «منش پهلوانی» تعریفی وجود ندارد.

پیشنهاد مرکز؛ ۴. موافق
منش پهلوانی تعریف شود

۵. فراهم نمودن زمینه‌های مشارکت، تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی به منظور توسعه ورزش
نظر کارشناسی: به جای عبارت نامفهوم «فراهم نمودن زمینه‌ها» از عبارت «سیاست‌گذاری و تسهیل
فرآیندهای پشتیبانی در زمینه ...» استفاده شود.

«فراهم نمودن زمینه‌های مشارکت، تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی» شامل
قانونگذاری نیز می‌شود، لذا مغایر اصل هشتادوپنجم قانون اساسی است. برای رفع این ایراد در انتهای
بند مزبور «در چارچوب قوانین و مقررات مربوط» افزوده شود.

پیشنهاد مرکز؛ ۵. سیاست‌گذاری و تسهیل فرآیندهای پشتیبانی در زمینه مشارکت، تشویق و
حمایت از سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی به منظور توسعه ورزش کشور در چارچوب قوانین و
مقررات مربوط.

۶. تعیین چارچوب‌ها و ضوابط فعالیت‌های ورزشی (همگانی، پرورشی، قهرمانی و حرفه‌ای) و نظارت بر
حسن اجرای آنها.

نظر کارشناسی: نخست اینکه، اطلاق واژه «ضوابط» از آنجایی که در مواردی مستلزم قانونگذاری است
مغایر اصل هشتادوپنجم قانون اساسی مبنی بر منع تفویض قانونگذاری است. همچنین اطلاق واژه
«نظارت» در بند مزبور «نظارت بر حسن اجرای آنها» مستلزم ورود در وظایف قوه قضائیه - مندرج در
بند «۳» اصل یکصدوپنجاه و ششم قانون اساسی - نظارت بر حسن اجرای قوانین است، لذا مغایر اصل
یکصدوپنجاه و ششم قانون اساسی است.

ورزش‌های قهرمانی و حرفه‌ای ضوابط بین‌المللی خاص خود را دارند که دخالت و تغییر در برخی
از آنها منجر به محرومیت‌های بین‌المللی در حوزه ورزش می‌شود، لذا وزارت باید به جای تعیین ضوابط،
اقدام به تبیین استانداردهای عملکردی کند و نظارت خود را به جای فرآیند اجرا، بر نتایج و دستاوردهای
اجرایی اعمال نماید.

به علاوه، تعیین چارچوب‌ها و ضوابط فعالیت‌های ورزشی پرورشی از آنجا که متولیان این بُعد از
ورزش (مدارس و دانشگاه‌ها) با توجه به سایر جوانب اجرایی - مانند تقویم آموزشی، رده‌های سنی و
کلاسی و ... - در این حوزه عمل می‌کنند، نمی‌تواند در حیطه وظایف وزارت ورزش و جوانان باشد.

چارچوب‌ها و ضوابط تخصصی فعالیت‌های ورزش مدارس و دانشگاه‌ها را فدراسیون‌های ملی ورزشی مربوطه تعیین می‌کنند، لذا تعیین چارچوب‌ها و ضوابط فعالیت‌های ورزشی پرورشی توسط وزارت ورزش و جوانان از این حیث که با ایجاد نظام اداری صحیح منافات دارد، مغایر بند «۱۰» اصل سوم قانون اساسی است.

پیشنهاد مرکز؛ ۶. تعیین چارچوب‌ها و ضوابط فعالیت‌های ورزشی و نظارت بر حسن اجرای آنها با رعایت قوانین و مقررات مربوط.

۷. استقرار نظام کشف و پرورش استعدادها در ورزش و حمایت از نخبگان ورزشی

نظر کارشناسی: پیشنهاد می‌شود به جای عبارت ناشناخته «نظام کشف و پرورش استعدادها» از عبارت علمی و پرکاربرد «نظام مدیریت استعدادها» که مشتمل بر کشف، ذخیره، جذب، پرورش و حفظ استعدادها می‌باشد، استفاده شود.

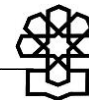
عبارت «نخبگان ورزشی» از این حیث که تعریف مشخصی ندارد دارای ابهام است.^۱ اگر منظور قهرمانان ملی و بین‌المللی ورزشی کشور است، خلأ قوانین حمایتی در این خصوص وجود ندارد - امریه ورزشکاران (ماده (۳۳) قانون احکام دائمی توسعه، مصوب ۱۳۹۵)، معافیت قهرمانان از خدمت نظام وظیفه (قانون سرباز قهرمان، مصوب ۱۳۷۶ با اصلاحات بعدی، جذب و به کارگیری قهرمانان در دستگاه‌های اجرایی (آیین‌نامه اجرایی جذب و استخدام قهرمانان مشمول قانون سرباز قهرمان، مصوب ۱۳۹۵) - و همچنین صندوق اعتباری حمایت از قهرمانان و پیشکسوتان (مصوب ۱۳۸۲) - پرداخت حق بیمه و مستمری ماهیانه به قهرمانان و پیشکسوتان - از جمله مصادیق حمایت از قهرمانان ورزش کشور در حوزه قانونگذاری می‌باشند.

به علاوه، واژه کلی و مبهم «حمایت» قابلیت ردیابی بودجه وزارت توسط دستگاه‌های نظارتی را مشکل می‌سازد.

پیشنهاد مرکز؛ ۷. استقرار نظام مدیریت استعدادها در ورزش کشور

۸. تعیین ضوابط و معیارهای تخصصی مربوط به احداث و بهره‌برداری از اماکن و تجهیزات ورزشی و نظارت بر حسن اجرای آن

۱. **ماده (۲)- «نخه»** به استناد ماده (۴) اساسنامه بنیاد به فرد برجسته و کارآمدی اطلاق می‌شود که اثرگذاری وی در تولید و گسترش علم و هنر و فناوری و فرهنگ‌سازی و مدیریت کشور محسوس باشد و هوش، خلاقیت، کارآفرینی و نبوغ فکری وی در راستای تولید و گسترش دانش و نوآوری موجب سرعت بخشیدن به رشد و توسعه علمی و اعتلای جامعه انسانی کشور گردد. **مصوب جلسه ۵۸۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی، مورخ ۱۳۸۵/۰۶/۱۴.**

نظر کارشناسی: اشکال حقوقی وارد در جزء «۶» بند «الف» ماده (۴) قابل تسری به جزء «۸» نیز می‌باشد، لذا جهت رفع اشکال لازم است قیودی به مفاد آن الحاق گردد. مضاف بر این با توجه به اینکه در هیچ بندی از مواد به ایجاد و توسعه اماکن ورزشی نپرداخته است، ضروری است در این باره نیز بخشی از کاستی‌ها و خلأهای لایحه برطرف شود.

پیشنهاد مرکز؛ ۸. ایجاد، توسعه و اداره اماکن ورزشی مطلوب با اولویت مناطق محروم و کم برخوردار کشور و تعیین شاخص‌ها و معیارهای تخصصی مربوط به احداث و بهره‌برداری از اماکن و تجهیزات ورزشی و نظارت بر حسن اجرای آن در چارچوب قوانین، مقررات و آیین‌نامه‌های مربوط

۹. نظارت بر فعالیت‌ها و برنامه‌های ورزشی کلیه دستگاه‌های اجرایی و ارزیابی عملکرد آنها
نظر کارشناسی: این سطح از نظارت مطابق اصل یکصد و هفتاد و چهارم قانون اساسی - نظارت نسبت به جریان امور و اجرای صحیح قوانین در دستگاه‌های اداری - به عهده سازمان بازرسی کل کشور گذاشته شده است. همچنین، اطلاق «کلیه دستگاه‌های اجرایی» شامل دستگاه‌های غیرقوه مجریه (نهادهای نظامی و امنیتی و دستگاه‌های زیر نظر رهبری) نیز می‌شود، لذا می‌تواند مغایر اصول پنجاه و هفتم - استقلال قوا از یکدیگر - یکصد و پنجاه و ششم، یکصد و هفتاد و چهارم و بند «۱۰» اصل سوم قانون اساسی تلقی شود.

پیشنهاد مرکز؛ ۹. نظارت بر فعالیت‌ها و برنامه‌های ورزشی کشور با همکاری دستگاه‌های ذیربط مطابق قوانین و مقررات مربوط

۱۰. صدور و لغو مجوز فعالیت رشته‌ها و سبک‌های ورزشی در قالب فدراسیون‌ها، انجمن‌ها، کمیته‌ها و سایر تشکلات مربوط

نظر کارشناسی: «صدور و لغو مجوز فعالیت رشته‌ها و سبک‌های ورزشی ...» مغایر «حاکمیت قانون» است و زمینه‌ساز استبداد، انحصارطلبی، تبعیض ناروا و ایجاد نظام اداری غیرصحیح می‌باشد و لذا از این حیث مغایر بند «۶»، «۹» و «۱۰» اصل سوم قانون اساسی است.

علاوه بر این، برخی از فدراسیون‌های ورزشی - کارگری، مدارس و دانشگاهی - تحت نظارت وزارت متبوع خود می‌باشند: مطابق ماده (۵) «قانون اهداف و وظایف وزارت علوم، تحقیقات و فناوری»، تأیید اساسنامه و صدور مجوز تأسیس فدراسیون ملی ورزش‌های دانشگاهی و نمایندگی دولت در

فدراسیون‌های قاره‌ای و بین‌المللی دانشگاهی به‌عهده وزارت متبوع است.

پیشنهاد مرکز؛ ۱۰. حذف شود.

۱۱. صدور و لغو پروانه تأسیس و فعالیت باشگاه‌های ورزشی و اماکن و مراکز ورزشی و نظارت بر فعالیت‌های آنها با رعایت قوانین مربوط.

نظر کارشناسی: در متن ماده واحده قانون اجازه تأسیس باشگاه ورزشی و ورزشگاه توسط مردم با نظارت دولت، مصوب ۱۳۶۹/۱۰/۱۸ مجلس شورای اسلامی، آمده است: «به‌موجب این قانون سازمان تربیت‌بدنی ایران مجاز است برای متقاضیان واجد صلاحیت مجوز تأسیس ورزشگاه و پروانه فعالیت برای باشگاه‌های ورزشی مطابق ضوابط کارشناسی صادر و امکانات زیر را در صورت لزوم در اختیار آنها قرار دهد». لذا با توجه به وجود قانون مصوب در این خصوص و نیز آیین‌نامه اجرایی مربوطه، مطرح کردن دوباره این موضوع در قالب قانون اهداف و وظایف وزارت، زائد است و حشو تلقی می‌شود. با این حال در صورت اصرار بر وجود این بند، لازم است قانون فوق‌الاشاره به‌عنوان قانون منسوخ به ماده (۹) این لایحه اضافه شود. مع‌الوصف واژه «تأسیس» از این حیث که مشخص نیست موصوف به ایجاد و احداث - حیطه فعالیت و اختیارات شهرداری و بنیاد مسکن - است یا راه‌اندازی و بهره‌برداری، ابهام دارد، هر چند این ابهام به قانون موجود - مصوب ۱۳۶۹ - نیز وارد است.

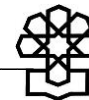
لذا حذف «تأسیس» جهت رفع ابهام ضروری است. به‌علاوه با توجه به مفاد ماده مزبور ضروری است موضوع تعرفه اماکن و مراکز ورزشی نیز به‌عنوان یک تبصره الحاق شود.

پیشنهاد مرکز؛ ۱۱. حذف شود.

پیشنهاد دوم: صدور و لغو پروانه فعالیت باشگاه‌ها، اماکن و مراکز ارائه‌دهنده خدمات ورزشی و نظارت بر فعالیت‌های آنها با رعایت قوانین و مقررات مربوط

۱۲. حمایت، نظارت و هماهنگ‌سازی فعالیت‌های کلیه نهادهای ورزشی اعم از کمیته ملی المپیک، کمیته ملی پارالمپیک، فدراسیون‌ها، انجمن‌ها، هیئت‌ها و کمیته‌های ورزشی در چارچوب قوانین و مقررات مربوط به‌منظور حسن اجرای وظایف

نظر کارشناسی: طی سالیان اخیر جدل بین این نهادها و وزارت بر سر مباحث حقوقی ورزشی یکی از مسائل پرچالش ورزش کشور بود. این نهادها درحالی که از محل بودجه عمومی کشور ارتزاق می‌شوند، مدعی‌اند که نماینده نهادهای بین‌المللی در ایران بوده و لذا به قوانین جاری کشور - ازجمله منع دوشغله‌ها و بازنشسته‌ها - تمکین نمی‌کنند و بعضاً بدون داشتن اساسنامه مصوب مراجع ذیصلاح کشور به فعالیت مشغولند. این

موضوع به محل چالش جدی بین نهادهای نظارتی و وزارت از یکسو و نهادهای نامبرده در سوی دیگر تبدیل شده است، لذا جهت ساماندهی امر و رفع مشکل مربوط لازم است تبعیت این نهادها از قوانین جاری کشور به عنوان یک حکم قانونی مورد تأکید قانونگذار قرار گیرد.

پیشنهاد مرکز؛ ۱۲. موافق

۱۳. تعیین سیاست‌ها و ضوابط تعاملات و مراودات بین‌المللی ورزشی و توسعه تعاملات بین‌المللی ورزش و حمایت از حضور نمایندگان جمهوری اسلامی ایران در مجامع منطقه‌ای و جهانی **نظر کارشناسی:** نخست اینکه «تعیین سیاست‌ها و ضوابط» در مواردی شامل قانونگذاری بوده و مغایر اصل هشتادوپنجم قانون اساسی است. در ثانی با توجه به مفاد ماده (۳) و بند «۸» ماده (۲) قانون وظایف وزارت امور خارجه، مصوب ۱۳۶۴ ضروری است، مفاد بند مزبور مقید به «در چارچوب قوانین و مقررات کشور و با هماهنگی و همکاری وزارت امور خارجه» باشد.

پیشنهاد مرکز؛ ۱۳. تعیین سیاست‌ها و ضوابط تعاملات و مراودات بین‌المللی ورزشی و توسعه تعاملات بین‌المللی ورزش و حمایت از حضور نمایندگان جمهوری اسلامی ایران در مجامع بین‌المللی مربوط در چارچوب قوانین و مقررات کشور و با هماهنگی وزارت امور خارجه

۱۴. آمایش ورزش کشور و تأمین متناسب و متوازن زیرساخت‌ها، امکانات و نیروی انسانی مورد نیاز توسعه ورزش در سطح کشور **نظر کارشناسی:** آمایش سرزمینی ورزش کشور حلقه مفقوده توسعه ورزش کشور است. تدوین صحیح این سند، تصویب (توسط شورای عالی آمایش یا شورای عالی ورزش کشور) و اجرای مطلوب آن می‌تواند با توزیع متوازن و متعادل امکانات و زیرساخت‌های ورزش کشور متناسب با نیازها در راستای تحقق سیاست‌های اقتصاد مقاومتی در حوزه ورزش می‌تواند به ارتقای کارآیی و بازدهی اقتصادی و ورزشی کمک کند.

پیشنهاد مرکز؛ ۱۴. آمایش سرزمینی ورزش کشور و تأمین متناسب و متوازن زیرساخت‌ها، امکانات و نیروی انسانی مورد نیاز توسعه ورزش در سطح کشور
تبصره الحاقی – سند مربوطه پس از تدوین توسط وزارت به تصویب شورای عالی آمایش سرزمین می‌رسد.

۱۵. تعیین خط‌مشی و ضوابط و نظارت بر اعزام ورزشکاران و مربیان به خارج از کشور و همچنین ورود

ورزشکاران، مربیان و تیم‌های ورزشی خارجی به داخل کشور
نظر کارشناسی: «تعیین خط‌مشی و ضوابط» ناظر بر مصادیق قانونگذاری است و از این حیث مغایر
 اصل هشتاد و پنجم قانون اساسی است.

پیشنهاد مرکز؛ ۱۵. تهیه و تدوین آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مربوط به اعزام ورزشکاران و
 مربیان به خارج از کشور و همچنین ورود ورزشکاران، مربیان و تیم‌های ورزشی خارجی به داخل
 کشور

۱۶. عضویت یا نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در سازمان‌ها و مجامع بین‌المللی ورزشی مرتبط با
 رعایت قوانین مربوط

نظر کارشناسی: مرکز موافق ماده پیشنهادی می‌باشد، لکن توصیه می‌شود جهت نظم‌بخشی بهتر مفاد
 لایحه، شماره ردیف اجزا براساس موضوع مرتب شوند. لذا جزءهای «۱۳»، «۱۵» و «۱۶» که مربوط به
 حوزه ورزش در سطح بین‌الملل است، به «۱۳»، «۱۴» و «۱۵» مرتب شوند.

۱۷. احیا و تقویت ورزش‌های ملی، بومی، محلی و پهلوانی و تلاش برای ارتقا و ترویج جهانی آنها با
 هماهنگی دستگاه‌های ذیربط.

نظر کارشناسی: مطابق مفاد مواد (۵) و (۶) اساسنامه فدراسیون بین‌المللی ورزش‌های زورخانه‌ای و
 کشتی پهلوانی، «ارتقا و ترویج جهانی» ورزش‌های زورخانه‌ای و پهلوانی از اهداف و وظایف این فدراسیون
 است، لذا از یک‌سو ورود وزارت به این مقوله به‌منزله موازی کاری و تداخل در امور دیگر دستگاه‌ها تلقی
 می‌شود و از سوی دیگر پرداختن وزارت به این موضوع آن را از دیگر موضوعات بدون متولی باز می‌دارد،
 به‌علاوه، وزارت عملاً ابزار مستقل برای ارتقا و ترویج جهانی این‌گونه ورزش‌ها را در اختیار ندارد.

لذا، پیشنهاد می‌شود عبارت «تلاش برای ارتقای ترویج جهانی آنها» حذف شود. به‌علاوه، به‌جای
 واژه «احیا»، از «توسعه» که شامل احیا و فراتر از آن است، استفاده شود. همچنین، عبارت دقیق‌تر
 «ورزش‌های روستایی و بازی‌های بومی و محلی» انشا شود. مضاف بر این، نظر به سهم ناچیز روستائیان
 از سرانه موجود فضای ورزشی مطلوب کشور (حدود ۳ سانتیمتر) و عدم توجه لایحه به این مقوله،
 ضروری است «ایجاد زیرساخت‌های مناسب ورزشی در مناطق روستایی» به ماده مزبور اضافه گردد.

پیشنهاد مرکز؛ ۱۷. توسعه و تقویت ورزش‌های ملی، روستایی و بازی‌های بومی، محلی با ایجاد
زیرساخت‌های مناسب ورزشی در مناطق روستایی

۱۸. بهره‌گیری از ظرفیت‌های ورزشی در بخش گردشگری، محیط زیست و توسعه پایدار با هماهنگی دستگاه‌های ذیربط

نظر کارشناسی: مفاد این بند با اهداف معرفی شده در ماده (۳) لایحه همسویی ندارد، به‌نظر می‌رسد وجود این بند منتج به انحراف از وظایف اصلی وزارت و همچنین تمایل منابع مالی و سرمایه‌ای به اقدامات غیراساسی و عدم امکان ردیابی و رهگیری بودجه وزارتخانه شود.

پیشنهاد مرکز؛ ۱۸. حذف شود.

۱۹. حمایت از برنامه‌ها و فعالیت‌های فرهنگی، آموزشی و پژوهشی مرتبط با حوزه تربیت‌بدنی و ورزش.
نظر کارشناسی: موافق. قید کشور به انتهای بند اضافه شود.

پیشنهاد مرکز؛ ۱۹. حمایت از برنامه‌ها و فعالیت‌های فرهنگی، آموزشی و پژوهشی مرتبط با حوزه تربیت‌بدنی و ورزش کشور

۲۰. کسب درآمدهای اختصاصی و پایدار از محل فروش بلیت، انواع درآمدهای حاصل از رویدادها و مسابقات ورزشی، تبلیغات و بازاریابی ورزشی، حق پخش رسانه‌ای، درآمد حاصل از بهره‌برداری و واگذاری و فروش مجموعه‌ها و اماکن ورزشی و اراضی متعلق به وزارت که پس از واریز درآمدهای فوق به خزانه دولت، ۱۰۰ درصد آن در چارچوب قوانین بودجه سنواتی جهت رفع نیازمندی‌های امور ورزشی کشور و در راستای تحقق اهداف و انجام وظایف مندرج در این قانون جهت هزینه در اختیار وزارت ورزش و جوانان قرار می‌گیرد.

نظر کارشناسی: درآمدهای حاصل از فروش بلیت و انواع درآمدهای حاصل از رویدادها و

مسابقات ورزشی در اقصی نقاط جهان و به‌موجب مقررات بین‌المللی مربوطه، به‌عنوان یکی از حقوق باشگاه‌های ورزشی حرفه‌ای، سازمان برگزارکننده مسابقات و فدراسیون‌های ورزشی به رسمیت شناخته شده است. درواقع سازمان‌ها و نهادهای ورزشی بین‌المللی این حق را متعلق به باشگاه‌ها و سازمان‌های مجری مسابقات ورزشی برشمردند، اما در ایران به سبب ساختار غلط حاکم بر ورزش حرفه‌ای و قهرمانی، نداشتن استادیوم اختصاصی برای باشگاه‌ها و تملک وزارت بر اماکن ورزشی، عملاً باشگاه‌های حرفه‌ای کشور از این حق محرومند. اگر دولت و وزارت در پی ساماندهی و توسعه ورزش حرفه‌ای کشوراند، لازم است به حقوق باشگاه‌ها (شامل حق پخش تلویزیونی مسابقات، حق بلیت‌فروشی و درآمدهای روز مسابقه و حق مالکیت معنوی) رسمیت بخشند، لذا با توجه به ممنوعیت هرگونه پرداخت از محل بودجه عمومی کشور به باشگاه‌های حرفه‌ای (تبصره ذیل ماده (۱۳) قانون برنامه پنجم و تبصره «۲» ماده (۹۴) قانون

برنامه ششم توسعه) و جهت رونق اقتصادی باشگاه‌های ورزشی، بهبود وضعیت ورزش حرفه‌ای و در پی آن رشد ورزش ملی و قهرمانی کشور ضروری است، رعایت حقوق آنها مدنظر قانونگذار واقع شود.

اطلاق «انواع درآمدهای حاصل از رویدادها و مسابقات ورزشی» از این حیث که می‌تواند دربردارنده مواردی باشد که از لحاظ شرعی اشکال دارد، محل ایراد است و مغایر اصل چهارم قانون اساسی است. با این حال، خروج از بنگاهداری و تصدی امور اقتصادی تکلیف قانونی تمامی وزارتخانه‌هاست، همچنین هویت و ذات امور ورزش و جوانان از جنس ارائه خدمات فرهنگی - اجتماعی و هزینه‌ای است، نه امور اقتصادی و درآمدزا. به علاوه، «تبلیغات و بازاریابی ورزشی» نیز مداخله دولت به حقوق و حوزه فعالیت‌های اقتصادی ورزش حرفه‌ای و قهرمانی (بخش غیردولتی ورزش کشور) است و ضمن انحصارطلبی، با کاهش حجم تصدیگری دولت در اقتصاد و نیز «کاستن از بار مالی و مدیریتی دولت در تصدی فعالیت‌های اقتصادی» اشعار در صدر سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم منافات دارد و لذا با اصل چهل و ششم و بند «۵» اصل چهل و سوم و بند «۶» اصل سوم قانون اساسی مغایرت دارد.

«حق پخش رسانه‌ای» همان‌طور که شرح آن رفت متعلق با باشگاه‌ها و سازمان‌های مجری مسابقات ورزشی است. مضاف بر این، ماده (۷) لایحه مقرر می‌دارد که سهم و نحوه پرداخت «حق پخش رسانه‌ای» متعلق به ذینفعان مطابق آیین‌نامه مصوب هیئت وزیران خواهد بود، لکن در این ماده «حق پخش رسانه‌ای» را منحصرأ متعلق به وزارت عنوان کرده است، لذا تضاد در این موضوع و تعارض در مفاد لایحه مشهود است.

موضوع «درآمد حاصل از بهره‌برداری و واگذاری اماکن ورزشی و اراضی متعلق» مفید در لایحه، مطابق بندهای «۱» و «۳» ماده (۴۴) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت، مصوب ۱۳۷۳/۱۲/۲۸ صورت قانونی دارد و لذا خلأ قانونی در این باب وجود ندارد. به علاوه، ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت، مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ و آیین‌نامه اجرایی آن مشخصاً موضوع «خرید خدمات از بخش غیردولتی، مشارکت با بخش غیردولتی و واگذاری مدیریت بخش غیردولتی» را مورد تأکید قرار داده است.

درخصوص موضوع «فروش مجموعه‌ها و اماکن ورزشی و اراضی متعلق به وزارت» ذکر چند نکته ضروری است؛ ماده (۱۱۵) قانون محاسبات عمومی، مصوب ۱۳۶۶ مقرر می‌دارد: «فروش اموال غیرمنقول وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی که مازاد بر نیاز تشخیص داده می‌شود به استثنای اموال غیرمنقول مشروحه زیر: ۱. اموال غیرمنقولی که از نفایس ملی باشد، ۲. تأسیسات و استحکامات نظامی و کارخانجات اسلحه و مهمات‌سازی، ۳. آثار و بناهای تاریخی، ۴. اموال غیرمنقول که در رابطه با مصالح و منافع ملی در تصرف دولت باشد که فروش آنها ممنوع می‌باشد. بنا به پیشنهاد وزیر مربوط با تصویب هیئت وزیران و با رعایت سایر مقررات مربوط مجاز می‌باشد وجوه حاصل از فروش این قبیل اموال باید

به حساب درآمد عمومی کشور واریز شود». مطابق ماده (۸۹) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی، مصوب ۱۳۸۰ «به وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی اجازه داده می‌شود: الف) پروژه‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیمه‌تمام و خاتمه‌یافته غیر مورد نیاز و مصالح و تجهیزات مازاد طرح‌های خاتمه‌یافته را پس از تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و با رعایت مقررات مربوط، به‌طور نقد یا اقساط از طریق مزایده طبق قوانین و مقررات مربوطه به فروش رسانده و وجوه حاصل را به درآمد عمومی (نزد خزانه‌داری کل) واریز نمایند. این حکم شامل شرکت‌های دولتی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی نیز می‌شود». همچنین مطابق مفاد بند «۳» ماده (۱۸۳) آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی، «فروش بناها و اموال دولتی» باید به تصویب مجلس برسد. بنابراین، «فروش مجموعه‌ها و اماکن ورزشی و اراضی متعلق به وزارت» نمی‌تواند در اختیار وزارت متبوع قرار گیرد. به‌علاوه، اختیار فروش اماکن ورزشی به وزارت با روح حاکم بر بندهای «۳» و «۱۰» اصل سوم قانون اساسی مغایر است.

مضاف بر این، مفاد این بند از لایحه، صرفاً هزینه‌کرد را مطابق قوانین بودجه سنواتی دانسته است و درخصوص ضوابط ناظر و نحوه وصول این درآمدها ساکت است و از این حیث واجد ابهام است و مغایر اصل هشتادوپنجم قانون اساسی می‌باشد.

پیشنهاد مرکز؛ ۲۰. حذف شود.

۲۱. پیش‌بینی تسهیلات و تمهیدات لازم جهت تشویق و توسعه فعالیت‌های بخش خصوصی در حوزه ورزش **نظر کارشناسی:** ایجاد مشوق برای بخش خصوصی جهت توسعه ورزش لازم است. پیشنهاد می‌شود «تعاونی‌ها» اضافه شود.

پیشنهاد مرکز؛ ۲۱. پیش‌بینی تسهیلات و تمهیدات لازم جهت تشویق و توسعه فعالیت‌های بخش خصوصی و تعاونی‌ها در حوزه ورزش

۲۲. بهره‌برداری از اراضی مورد نیاز برای امور ورزشی در سطح خشکی و آبی با رعایت قوانین و مقررات مربوط. **نظر کارشناسی:** عبارت «با هماهنگی دستگاه‌های ذیربط» اضافه شود.

پیشنهاد مرکز؛ ۲۲. بهره‌برداری از اراضی مورد نیاز وزارت برای امور ورزشی در سطح خشکی و آبی با رعایت قوانین و مقررات مربوط و هماهنگی با دستگاه‌های ذیربط.

۲۳. واگذاری اماکن و تأسیسات موجود یا نیمه‌تمام ورزشی وزارت به بخش غیردولتی با رعایت قوانین و

مقررات مربوط.

نظر کارشناسی: مشخص نیست، شمولیت واگذاری منحصر به مدیریت (واگذاری اداره اماکن ورزشی) است یا اعلی درجه آن یعنی واگذاری ملکیت (فروش) و از این حیث واجد ابهام است.

اگر منظور فروش است که ایرادات مربوط به بند «۲۰» نیز قابل تسری است. مع الوصف بند «۳» ماده (۴۴) قانون وصول برخی از مقررات مالی دولت، موضوع فروش اماکن ورزشی را مورد تأکید قرار داده است. اگر منظور واگذاری اداره اماکن ورزشی است؛ ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و آیین‌نامه مربوطه هرگونه خلأ را در این خصوص پوشش می‌دهد. از منظر دیگر، نظر به کاهش سرانه فضای ورزشی کشور - به‌عنوان زیربنای توسعه همه ابعاد ورزشی - مشخص نیست توجیه واگذاری (فروش) اماکن و تأسیسات موجود چیست؟

پیشنهاد مرکز؛ ۲۳. حذف شود.

۲۴. توسعه مشارکت مردمی در امور ورزش و گسترش نهضت داوطلبانه

نظر کارشناسی: موافق

۲۵. تأمین هزینه‌های برگزاری مراسم و رویدادهای ورزشی، مسابقات داخلی و خارجی، اعطای جوایز و آماده‌سازی تیم‌های ورزشی و کمک به قهرمانان، باشگاه‌ها، فدراسیون‌ها، انجمن‌ها، هیئت‌های ورزشی از محل اعتبارات بودجه عمومی و درآمدهای اختصاصی و در چارچوب آیین‌نامه مصوب هیئت وزیران.

نظر کارشناسی: عبارت «مسابقات ... خارجی» دارای ابهام است؛ از این حیث که معلوم نیست منظور هرگونه مسابقه خارجی است یا مسابقات ملی و یا باشگاهی ایران در خارج از کشور.

تأمین هزینه‌ها و کمک‌های موضوع این بند به آیین‌نامه مصوب هیئت وزیران ارجاع شده است درحالی که مطابق اصول پنجاه‌وسوم «همه پرداخت‌ها در حدود اعتبارات مصوب به‌موجب قانون انجام می‌گیرد» و هشتادم قانون اساسی «لزوم تصویب اعطای کمک‌های داخلی و خارجی توسط مجلس»، هرگونه کمک و پرداخت هزینه باید به‌موجب قانون صورت پذیرد و لذا این حیث مغایر اصول مذکور است.

بررسی قوانین بودجه سنواتی نیز نشان می‌دهد مصادیق مذکور در ماده فوق در قوانین بودجه سنواتی ذیل ردیف اعتبارات وزارت متبوع لحاظ شده‌اند.

مضاف بر این، هرگونه پرداخت وجه (کمک مالی) از محل بودجه عمومی به باشگاه‌های ورزشی (ورزش حرفه‌ای) به‌موجب تبصره «۲» ذیل ماده (۹۴) قانون برنامه ششم توسعه ممنوع است و از این

حیث نیز با برنامه ششم منافات دارد. موضوع حمایت و طریق حمایت از قهرمانان نیز در جزء «۲۶» بند «الف» ماده (۴) این لایحه، انشا شده است و لذا تکرار آن در این بند حشو تلقی می‌شود و زائد است.

پیشنهاد مرکز؛ ۲۵. حذف شود.

۲۶. حمایت از پیشکسوتان و قهرمانان ورزشی از طریق صندوق حمایت از پیشکسوتان و قهرمانان
نظر کارشناسی: «صندوق اعتباری حمایت از پیشکسوتان و قهرمانان کشور» صحیح است.

پیشنهاد مرکز؛ ۲۶. حمایت از پیشکسوتان و قهرمانان ورزشی از طریق صندوق اعتباری حمایت
از پیشکسوتان و قهرمانان کشور

ب) جوانان

حیطه وظایف در حوزه جوانان به شرح زیر و معطوف به اوقات فراغت، ازدواج و مشارکت اجتماعی است:

نظر کارشناسی: اصطلاحات، «جوان»، «اوقات فراغت» و «مشارکت اجتماعی» تعریف نشده‌اند، شمولیت رده سنی جوان معلوم نیست، به‌علاوه، اوقات فراغت طیفی از آموزش فنی و حرفه‌ای، قرآن، هنر، موسیقی، کتابخوانی، ورزش، گردشگری و... را شامل می‌شود، مشخص نیست دایره شمول اوقات فراغت مدنظر لایحه چیست؟ مشارکت اجتماعی مدنظر لایحه و آنچه در حیطه وظایف و اهداف وزارت باشد از این نظر که تعریف نشده است ابهام دارد. به‌علاوه، مصداق و مأموریتی برای «ازدواج» جوانان - اشعار در صدر بند «ب» ماده (۴) - پیش بینی نشده است.

مضاف بر این، مشکلات اساسی جوانان - شامل اشتغال و مسکن - مغفول مانده است.

پیشنهاد مرکز؛ اصطلاحات، «جوان»، «اوقات فراغت» و «مشارکت اجتماعی» تعریف شوند.
عبارت «اشتغال و مسکن» به صدر بند مزبور و مصادیق عملکردی آن ذیل بند مزبور اضافه شوند.

۱. تهیه برنامه‌های بلندمدت، میان‌مدت و سالیانه امور جوانان و ارائه به مراجع ذیربط

نظر کارشناسی: همان ایراد مربوط به جزء «۱» بند «الف» ماده (۴) - عدم تعریف مشخص بازه زمانی بلندمدت و کوتاه‌مدت - به مفاد این جزء نیز قابل تسری است. به‌علاوه، با توجه به اینکه متولی اصلی امور جوانان کشور وزارت ورزش و جوانان است، برنامه‌های بلندمدت و کوتاه‌مدت نباید صرفاً به «تدوین و ارائه به مراجع ذیربط» محدود شوند، بلکه مهمتر از آن اجرای برنامه‌های تدوین شده یا پیگیری اجرا و نظارت بر برنامه‌های مربوط است. اینکه وظایف وزارت در حوزه ورزش (جزء «۲» بند «الف» ماده (۴))،

«تهیه و تدوین ...» و «اتخاذ سیاست‌ها و خط‌مشی‌های اجرایی مربوط» عنوان شود و در حوزه جوانان (جزء «۱» بند «ب» ماده (۴)) «تهیه ...» و «ارائه به مراجع ذیربط» محل تأمل جدی است.

پیشنهاد مرکز؛ ۱. تهیه و تدوین برنامه‌های بلندمدت، میان‌مدت و سالیانه امور جوانان کشور و پیگیری اجرا و نظارت بر حسن اجرای آنها با همکاری مراجع ذیربط

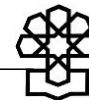
۲. نظارت بر اجرای مصوبات شورای عالی جوانان و پیگیری آنها
نظر کارشناسی: از آنجایی که اساسنامه شورای عالی جوانان در مورخ ۱۳۷۱/۵/۶ به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی رسیده و وظایف آن در اساسنامه مذکور ذکر شده است این امکان وجود دارد که تعیین مرجع نظارت بر مصوبات شورا نیز در صلاحیت شورای عالی انقلاب فرهنگی قلمداد شده و در نتیجه مغایر اصل پنجاه و هفتم قانون اساسی است.

پیشنهاد مرکز؛ ۲. اجرای مصوبات شورای عالی جوانان با همکاری دستگاه‌های ذیربط

۳. مدیریت راهبردی و فرابخشی امور جوانان (سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، تصمیم‌سازی و نظارت) در جهت حل مسائل جوانان و استفاده بهینه از توانایی‌ها و ظرفیت‌های نسل جوان
نظر کارشناسی: اطلاق «سیاست‌گذاری» مذکور در جزء «۳» بند «ب» به‌عنوان یکی از وظایف وزارت، از جهت اینکه می‌تواند ناظر به موضوعاتی باشد که در سیاست‌های کلی نظام پیش‌بینی می‌شود، مغایر بند «۱» اصل یکصد و دهم قانون اساسی در خصوص صلاحیت رهبری در تعیین سیاست‌های کلی نظام می‌باشد. همچنین اطلاق واژه «نظارت» در این جزء از آنجایی که شامل نهادهای خارج از قوه مجریه نیز می‌شود مغایر اصل پنجاه و هفتم قانون اساسی تلقی می‌شود.
 به‌علاوه به‌جای عبارت کلی «حل مسائل جوانان» از عبارت صریح «حل مسئله مسکن، اشتغال و ازدواج جوانان» استفاده شود.

پیشنهاد مرکز؛ ۳. مدیریت راهبردی و فرابخشی امور جوانان (برنامه‌ریزی، تصمیم‌گیری، پیگیری اجرا و نظارت) در جهت حل مسئله ازدواج، اشتغال و مسکن جوانان و استفاده بهینه از توانایی‌ها و ظرفیت‌های نسل جوان در چارچوب قوانین و مقررات مربوط

۴. بسترسازی به‌منظور سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و نهادهای غیردولتی در حوزه‌های مرتبط با اوقات فراغت و توانمندسازی جوانان

نظر کارشناسی: اطلاق «بسترسازی» از آنجایی که می‌تواند شامل قانونگذاری نیز شود مغایر اصل هشتادوپنجم قانون اساسی است و لازم است جهت رفع ایراد، مقید به «در چارچوب قوانین و مقررات مربوط» شود. به‌علاوه، «توانمندسازی جوانان» از این حیث که مشخص نیست متعلق این توانمندسازی چیست واجد ابهام است.

پیشنهاد مرکز؛ ۴. بسترسازی به‌منظور سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و نهادهای غیردولتی در حوزه‌های مرتبط با اوقات فراغت و توانمندسازی جوانان در چارچوب قوانین و مقررات مربوط

۵. رصد و مطالعه جامع از وضعیت جوانان و پایش و پژوهش مستمر وضعیت امور جوانان و شاخص‌های مربوط
نظر کارشناسی: موافق

۶. تدوین راهبردهای لازم در جهت حمایت از برنامه‌های پژوهشی مرتبط با امور جوانان
نظر کارشناسی: لازمه اتخاذ راهبردهای صحیح در هر حوزه‌ای، برقراری ارتباط و تعامل سازنده با مراکز علمی و پژوهشی می‌باشد، لذا شایسته است «تعامل با مراکز آموزشی و پژوهشی کشور جهت بهره‌برداری از یافته‌های پژوهشی در حوزه جوانان» اضافه شود.

پیشنهاد مرکز؛ ۶. تدوین راهبردهای لازم در جهت حمایت از برنامه‌های پژوهشی مرتبط با امور جوانان و تعامل با مراکز آموزشی و پژوهشی کشور جهت بهره‌برداری از یافته‌های پژوهشی در حوزه جوانان

۷. طراحی و اجرای برنامه‌های الگویی و ویژه ملی و منطقه‌ای جوانان با مشارکت و همکاری دستگاه‌های ذیربط
نظر کارشناسی: «برنامه الگویی» به چه معناست؟ تفاوت محسوس آن با جزء «۱» - تهیه برنامه‌های بلندمدت، کوتاه‌مدت و سالیانه - چیست؟ آیا نمی‌شود در قالب یک ماده جمع شود.

پیشنهاد مرکز؛ ۷. با توجه به اصلاح جزء «۱»، پیشنهاد می‌شود جزء «۷» حذف شود.

۸. حمایت از ایجاد، فعالیت و توانمندسازی تشکلهای غیردولتی جوانان و نظارت بر عملکرد آنها
نظر کارشناسی: مصادیق «حمایت» مشخص نیست. آیا شامل مالی هم می‌شود؟ - به‌استناد اصل پنجاه‌وسوم همه پرداخت‌ها به‌موجب قانون انجام می‌شود.

پیشنهاد مرکز؛ ۸. حمایت از ایجاد، فعالیت و توانمندسازی تشکلهای غیردولتی جوانان و نظارت بر عملکرد آنها در چارچوب قوانین و مقررات کشور

۹. سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های بین‌المللی در حوزه جوانان با همکاری دستگاه‌های مرتبط و نمایندگی دولت در سازمان‌ها و مجامع بین‌المللی مرتبط با امور جوانان

نظر کارشناسی: اطلاق «سیاستگذاری واجد همان ایراد مذکور درخصوص جزء «۳» بند «ب» است. همچنین با توجه به مفاد ماده (۳) و بند «۸» ماده (۲) قانون وظایف وزارت امور خارجه، مصوب ۱۳۶۴ لازم است «نمایندگی دولت در سازمان‌ها و مجامع بین‌المللی مرتبط با امور جوانان» با هماهنگی وزارت خارجه باشد.

به‌لحاظ عملکردی نیز معلوم نیست چرا اجرای برنامه‌های بین‌المللی در حوزه جوانان باید برعهده وزارت ورزش و جوانان باشد و ضرورت این امر چیست؟ به‌علاوه این ابهام وجود دارد آیا «برنامه‌های بین‌المللی» تعیین شده ازسوی مجامع بین‌المللی را وزارت اجرا می‌کند؟ یا وزارت در سطح بین‌المللی برنامه‌های مرتبط با جوانان را به اجرا در می‌آورد؟

پیشنهاد مرکز؛ ۹. نمایندگی دولت در سازمان‌ها و مجامع بین‌المللی مرتبط با امور جوانان در چارچوب قوانین و مقررات و با هماهنگی وزارت خارجه

۱۰. صدور مجوز تأسیس و فعالیت خانه‌های جوانان و تعیین ضوابط، استانداردها و نظارت بر فعالیت‌های آنان

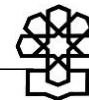
نظر کارشناسی: اطلاق «تعیین ضوابط» مربوط به فعالیت خانه‌های جوانان مذکور در جزء «۱۰» بند «ب» به جهت اینکه شامل موارد تقنینی نیز می‌گردد، مغایر اصل هشتادوپنجم قانون اساسی است. ضمن آنکه، ضوابط، مقررات، برنامه، حیطه فعالیت و عملکرد این‌گونه مراکز و ماهیت حقوقی آنها و ضرورت تشکیل آنها معلوم نیست و محل اشکال می‌باشد متأسفانه از این‌گونه مراکز «کاخ جوانان» سابق متبادر می‌شود.

پیشنهاد مرکز؛ ۱۰. مخالفت با تأسیس خانه‌های جوانان. حذف شود.

۱۱. پیش‌بینی تسهیلات و تمهیدات لازم جهت تشویق و توسعه فعالیت‌های بخش خصوصی در حوزه جوانان

نظر کارشناسی: با توجه به مواردی که در بندهای «۳»، «۴»، «۸»، «۹» و... بند «ب» ذکر شد ضروری است «در چارچوب قوانین و مقررات» اضافه شود.

پیشنهاد مرکز؛ ۱۱. پیش‌بینی تسهیلات و تمهیدات لازم جهت تشویق و توسعه فعالیت‌های بخش خصوصی در حوزه جوانان در چارچوب قوانین و مقررات.

۱۲. توسعه مشارکت مردمی در امور جوانان و گسترش نهضت داوطلبانه

نظر کارشناسی: موافق

۱۳. کمک به سازمان‌های مردم‌نهاد در امور جوانان و اداره خانه‌های جوانان ایجاد شده توسط دولت
نظر کارشناسی: ذکر دو نکته حائز اهمیت است: اول اینکه اعطای کمک توسط دولت باید در چارچوب قانون باشد و لذا اطلاق اعطای کمک بدون ذکر در چارچوب قوانین بودجه یا سایر قوانین مغایر اصل هشتادم قانون اساسی مبنی بر «لزوم تصویب اعطای کمک‌های داخلی و خارجی توسط مجلس» و اصل پنجاه و سوم قانون اساسی مبنی بر «هرگونه پرداخت به موجب قانون» تلقی می‌شود.

نکته دوم و مهمتر اینکه «ایجاد خانه‌های جوانان توسط دولت» و اداره آنها از این جهت که ناظر به موارد خارج از صدر اصل چهل و چهارم قانون اساسی می‌باشد، مغایر اصل مذکور است. همچنین فعالیت دولت در این زمینه‌ها به موجب سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم ممنوع است. به علاوه، از این حیث که با «صرفه‌جویی در هزینه‌های عمومی کشور با تأکید بر تحول اساسی در ساختارها، منطقی‌سازی اندازه دولت و حذف دستگاه‌های موازی و غیرضرور و هزینه‌های زائد - بند «۱۶» منافات دارد، مغایر سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی است.

پیشنهاد مرکز: ۱۳. حذف شود.

ماده (۵) - به منظور اتخاذ سیاست‌های توسعه ورزش و تقسیم کار ملی در ورزش کشور و هماهنگ‌سازی فعالیت‌های ورزشی کلیه دستگاه‌های اجرایی و همسو کردن آنان با اهداف و سیاست‌های ورزش کشور، شورای عالی کشور مرکب از اعضای زیر تشکیل می‌شود:

الف) رئیس‌جمهور (رئیس شورا)، ب) وزیر ورزش و جوانان (دبیر شورا)، پ) رئیس سازمان برنامه و بودجه، ت) رئیس سازمان اداری و استخدامی کشور، ث) وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، ج) وزیر آموزش و پرورش، چ) وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، ح) وزیر کشور، خ) وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، د) وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، ذ) وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، ر) رئیس ستاد کل نیروهای مسلح، ز) رئیس سازمان صداوسیما، ژ) معاون رئیس‌جمهور در امور زنان و خانواده، س) رئیس کمیته ملی المپیک، ش) رئیس کمیته ملی پارالمپیک، ص) دو نفر از رؤسای فدراسیون‌های ورزشی به پیشنهاد وزیر ورزش و جوانان و تأیید رئیس‌جمهور، ض) چهار نفر از صاحب‌نظران با تجربه ورزشی (دونفر از بانوان) به پیشنهاد وزیر ورزش و جوانان و تأیید رئیس‌جمهور.

تبصره «۱» - به منظور انجام هماهنگی‌های بین‌بخشی در سطح استان، شورای ورزش استان به ریاست استاندار و با ترکیب متناظر اعضای شورای عالی ورزش کشور تشکیل می‌شود. دبیر این شورا

مدیر کل ورزش و جوانان است.

تبصره «۲» - مصوبات شورای عالی ورزش کشور پس از تأیید رئیس‌جمهور لازم‌الاجراست.

تبصره «۳» - دبیرخانه شورای عالی ورزش در وزارت مستقر خواهد بود و مسئولیت پیگیری و تشکیل جلسات را خواهد داشت. دستورالعمل نحوه تشکیل و اداره جلسات توسط وزارت تهیه و به تصویب شورای یاد شده می‌رسد.

نظر کارشناسی: در بررسی و تحلیل ماده (۵) و لزوم تشکیل شورای عالی ورزش ذکر چند نکته ضروری است:

نخست اینکه، «اتخاذ سیاست‌های توسعه ورزش» مغایر بند «۱» اصل یکصدودهم قانون اساسی «تعیین سیاست‌های کلی نظام جمهوری اسلامی ایران پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام» است.

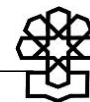
دوم اینکه، در باب شوراهای عالی یک پرسش مهم و بنیادی وجود دارد و آن عبارت از این است که نهاد شورای عالی، با ساختار اداری و تشکیلاتی تعریف شده و مفصل خود و با عضویت مقامات و مدیران عالی رتبه در کشور طی سال‌های گذشته، چه میزان در اداره بهتر جامعه اثربخش بوده‌اند؟ جایگاه شوراهای عالی در نظام حکمرانی ایران چیست و آیا کارکرد مؤثر و مثبتی داشته‌اند یا خیر؟

گردآوری اطلاعات پراکنده نشان می‌دهد که بیش از یکصد شورای عالی پس از انقلاب تشکیل شده‌اند. در همه حال شوراهای عالی غالباً به‌عنوان نهادهای فرابخشی در مدیریت راهبردی کشور بوده‌اند. تعداد درست و دقیق شوراهایی که در حال حاضر موجودند - مرجع تأسیس این شوراهای - حیطه وظایف و اختیارات آنها - ترکیب اعضا - مصوبات و شرح فعالیت‌های شوراهای عالی - نسبت این شوراهای با سایر نهادهای بالادستی نظام - دگرگونی و تغییرات آنها - چگونگی انحلال یا غیرفعال شدنشان و ازجمله مواردی است که نیاز به مطالعه جامع و کاملی دارد.

با این حال، نظر به اهمیت ماده (۵) در لایحه، لازم است که چند نکته مهم درباره نقش و جایگاه شوراهای عالی نظام حکمرانی ایران اشاره شود.

- در مورد جایگاه حقوقی شوراهای عالی و شرح وظایف و حیطه اختیارات آنها این نکته قابل ذکر است که این شوراهای غالباً شأن سیاستگذاری - هماهنگی - نظارت - برنامه‌ریزی - وضع مقررات و حتی در برخی موارد داوری و حل اختلاف و شأن مشورتی هم دارند. بنابراین حدود اختیارات شوراهای عالی بسیار متنوع و گسترده است. گاه حتی به حوزه اجرا و حتی قانونگذاری وارد شده و مورد اعتراض دستگاه‌های مربوط قرار گرفته‌اند. جایگاه شورای عالی ورزش در این میان چگونه خواهد بود؟

- ترکیب اعضای شوراهای عالی نیز نشان می‌دهد که غالباً مقامات عالی‌رتبه نظام - وزرا - رؤسای سازمان‌ها و مقامات عالی‌رتبه نظامی و انتظامی و نمایندگان مجلس - البته به‌عنوان ناظر در شوراهای

اعضای شورا هستند. نگاهی به ترکیب اعضای شورای عالی ورزش در لایحه ارائه شده نشان می‌دهد که عملاً تشکیل چنین شورایی با توجه به نقش‌های سیاسی و امنیتی و اجرایی که در این ترکیب قرار داده شده‌اند، امری است اگر نگوییم محال، اما بسیار دشوار. همچنین سابقه فعالیت شورای عالی ورزش کارمندان دولت و شورای سازمان تربیت‌بدنی نیز به راحتی نمایان می‌سازد که تشکیل جلسات آن شورا با مشکلات بسیاری مواجه بوده و همواره با تأخیر بسیار تشکیل شده است. پرسش این است که آیا شورای عالی ورزش با چنین ترکیبی قادر خواهد بود جلسات منظم و مفید برگزار کند؟ (ازاین‌رو پیشنهادهایی برای تغییر ترکیب شورا داده شود که در داخل کادر آمده است).

- موضوع دیگری که پیشنهاد شکل‌گیری شورای عالی ورزش را قابل تأمل می‌سازد مربوط به مصوبات و تصمیمات این شوراهاست. موارد بسیاری را می‌توان یافت که مصوبات شوراهای عالی با تصمیم‌ها و برنامه‌های دستگاه‌های اجرایی مرتبط تداخل یا تعارض داشته‌اند.

نسبت مصوبات این شوراها با مصوبات و تصمیمات دیگر مراجع بالادستی نظام امری است که در بسیاری موارد ایجاد ابهام و اختلاف کرده است. پرسش این است که چگونه می‌توان اطمینان یافت که در مورد شورای عالی ورزش نیز چنین شرایطی پیش نیاید؟

ازاین‌رو با توجه به تمامی ملاحظات فوق، به نظر می‌رسد که شورای عالی ورزش، چندان اثربخش نخواهد بود. ایجاد یک شورای عالی دیگر در نظام مدیریتی کشور تا چه اندازه ضرورت دارد. در این باره بهتر است تأمل شود.

ذکر این نکته نیز حائز اهمیت است که به‌علاوه، تشکیل این همه شورای عالی در کشور - که از کارکرد مشورتی به کارکرد تقنینی روی آوردند - ضمن مغایرت با سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و سیاست‌های کلی نظام اداری - به حجیم کردن ساختار و بدنه اداری کشور منجر شده‌اند.

سوم، حدود وظایف، اختیارات و محدوده فعالیت شورای عالی مذکور، در لایحه عنوان نشده است و از این جهت دارای ابهام و ایراد است، تعیین حیطه وظایف و اختیارات شورای مزبور به وزارت یا به خود شورا، مغایر اصل پنجاه و هفتم قانون اساسی تلقی می‌شود.

چهارم، در تبصره «۲» ماده (۵) لایحه، به‌منظور هماهنگی‌های بین‌بخشی در سطح استان، تشکیل شورای ورزش استان به ریاست استاندار و با «ترکیب متناظر اعضای شورای عالی ورزش کشور» پیش‌بینی شده است. از آنجایی که اعضای متناظر شورای عالی ورزش کشور - وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و رئیس ستاد کل نیروهای مسلح است، ریاست کمیته ملی المپیک و پارالمپیک - در سطح استان وجود خارجی ندارند - از این حیث واجد ابهام است.

پنجم، واسپاری «هماهنگ‌سازی فعالیت‌های ورزشی کلیه دستگاه‌های اجرایی» به شورای عالی ورزش کشور، از آنجایی که شامل دستگاه‌های خارج از قوه مجریه نیز می‌شود، مغایر اصل پنجاه و هفتم

قانون اساسی به‌نظر می‌رسد. به‌علاوه، «هماهنگ‌سازی فعالیت‌های کلیه نهادهای ورزشی اعم از کمیته ملی المپیک، پارالمپیک، ...» در جزء «۱۲» بند «الف» ماده (۴) لایحه ارائه شده و به‌عنوان یکی از وظایف وزارت مطرح شده است. بنابراین، از این حیث که متولی امر «هماهنگ‌سازی فعالیت‌های ورزشی» در لایحه مزبور دو دستگاه معرفی شده است، واجد ابهام است. با این حال، نظر به متولی بودن وزارت در امر ورزش کشور، بهتر است «هماهنگ‌سازی فعالیت‌های ورزشی» به‌عهده وزارت باشد و از این جهت ضرورتی برای ایجاد تشکیلات جدید وجود ندارد.

پیشنهاد مرکز:

نخست - نظر به عدم ضرورت تشکیل شورای عالی ورزش کشور، ماده (۵) حذف شود.

دوم - تشکیل شورای عالی ورزش با اعمال تغییرات اساسی در مفاد این ماده پیشنهادی مورد تأیید است.

۱. در ترکیب اعضا تغییراتی صورت پذیرد.

- دو نفر از اعضای کمیسیون فرهنگی به‌عنوان عضو ناظر، وزیر امور خارجه جهت توسعه دیپلماسی ورزش، دو نفر منتخبین از قهرمانان هر دوره از بازی‌های المپیک و پارالمپیک و رئیس شورای عالی استان‌ها به ترکیب اعضای شورای عالی ورزش اضافه شوند.

- بند «ص» بدین نحو اصلاح شود؛ دو نفر از رؤسای فدراسیون‌های ورزشی به پیشنهاد مجمع عمومی کمیته ملی المپیک و پارالمپیک.

۲. حدود وظایف و اختیارات شورا و نیز شرایط تغییر اعضا مشخص گردد.

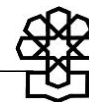
۳. تبصره «۳» بدین نحو اصلاح شود؛ مصوبات شورای عالی ورزش کشور پس از تأیید و ابلاغ رئیس‌جمهور به دستگاه‌های ذیربط لازم‌الاجراست.

ماده (۷) - تعیین سهم و نحوه پرداخت حق پخش رسانه‌ای و تبلیغات ناشی از آن به ذینفعان به‌موجب آیین‌نامه‌ای است که توسط وزارت با همکاری سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

نظر کارشناسی: درخصوص ماده مزبور ذکر چند نکته ضروری است:

نخست اینکه، سپردن «تعیین سهم تعیین سهم و نحوه پرداخت حق پخش رسانه‌ای و تبلیغات ناشی از آن به ذینفعان به‌موجب آیین‌نامه‌ای مصوب هیئت وزیران» از این حیث که مشتمل بر مواردی است که ماهیت تقنینی دارد مغایر اصل هشتادوپنجم قانون اساسی است.

دوم، بند «پ» ماده (۹۲) برنامه ششم توسعه مقرر می‌دارد: «دولت مکلف است تا پایان سال اول اجرای برنامه با مشارکت سازمان صداوسیما و وزارت ورزش و جوانان، تمهیدات قانونی لازم درخصوص نحوه تقسیم درآمدهای تبلیغاتی ناشی از پخش مسابقات ورزشی را پیش‌بینی نماید». با این حال، «حق پخش رسانه‌ای» مقید در ماده (۷) لایحه مذکور، موضوعی فراتر از «پخش مسابقات ورزشی»

ازسوی سازمان صداوسیماست. یعنی دایره شمول موضوع ماده (۷) لایحه فراتر از دایره شمول حکم ماده (۹۲) برنامه ششم توسعه است، چه آنکه مبرهن است رسانه‌ها طیفی از مجازی، شنیداری و دیداری (رادیو و تلویزیون) می‌باشند درحالی که مدنظر برنامه ششم «نحوه تقسیم درآمدهای تبلیغاتی ناشی از پخش مسابقات ورزشی» از طریق صداوسیماست. به‌علاوه، مدنظر قانون برنامه ششم «مشارکت» سازمان صداوسیما بوده که در لایحه به «همکاری» تنزل یافته است، لذا مفاد لایحه با مفاد برنامه مغایرت دارد. سوم، فارغ از موارد فوق‌الشاره موضوع حق پخش مسابقات ورزشی یا به‌عبارت دقیق‌تر درآمدهای تبلیغاتی ناشی از پخش مسابقات ورزشی طی سال‌های اخیر به‌عنوان یکی از چالش‌های جدی ورزش کشور مطرح بوده و به محل مناقشه بین سازمان صداوسیما و نهادهای ورزشی تبدیل شده است. ذکر این نکته ضروری است که حق پخش تلویزیونی مسابقات ورزشی یکی از منابع عمده کسب درآمد باشگاه‌ها و متولیان ورزش حرفه‌ای کشورهای توسعه‌یافته ورزشی می‌باشد. با این حال، با توجه به دولتی و حاکمیتی بودن صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران، این امکان برای باشگاه‌ها و نهادهای ورزش حرفه‌ای کشورمان فراهم نیست. حل این چالش، می‌تواند از یک‌سو به حل مناقشه موجود پایان دهد و ازسوی دیگر، با توجه به ممنوعیت پرداخت هرگونه وجه به باشگاه‌های حرفه‌ای از محل بودجه عمومی کشور، عدم بهره‌مندی باشگاه‌ها از «حق فروش بلیت و درآمدهای روز مسابقه» و «حق مالکیت معنوی» و نظر به چالش‌های حقوقی بین‌المللی که عمدتاً ریشه در مشکلات مالی باشگاه‌ها دارد، ضرورت ساماندهی این موضوع بیش از پیش احساس می‌شود (ر.ک. گزارش مرکز: ۲۷۰۱۴۹۵۵).

چهارم، «حق پخش مسابقات ورزشی» مطابق بند «۱۲» ماده (۱۸) اساسنامه فدراسیون‌های ورزشی آماتوری جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۷۸/۳/۹ هیئت وزیران) به‌عنوان یکی از منابع تأمین بودجه فدراسیون‌های مشمول، محترم شمرده شده است، ضمن آنکه براساس ضوابط نهادهای ناظر ورزشی بین‌المللی این حق متعلق به باشگاه‌ها و سازمان‌های مجری مسابقات ورزشی می‌باشد.

پنجم، درآمد حاصل از پخش مسابقات ورزشی (پخش آگهی تبلیغاتی در اثنای پخش مسابقات ورزشی) ازسوی صداوسیما به‌حساب درآمد عمومی کشور واریز می‌شود و سپس در قالب بودجه سنواتی به عنوان بخشی از اعتبارات سازمان پیش‌بینی می‌شود تا در موارد معین هزینه شود، لذا از این حیث، معذوریت سازمان صداوسیما را باید مدنظر قرار داد.

با این حال، با توجه به تکلیف برنامه ششم توسعه درخصوص «تقسیم درآمدهای تبلیغاتی ناشی از پخش مسابقات ورزشی»، ضرورت تعامل دو دستگاه مربوطه با در نظر گرفتن شرایط و محدودیت‌ها و تنگنای طرفین وجود دارد.

پیشنهاد مرکز: ماده (۷)

در راستای اجرای بند «پ» ماده (۹۲) قانون برنامه ششم توسعه، کمیته‌ای سه‌جانبه متشکل از سازمان برنامه و بودجه، سازمان صداوسیما و وزارت ورزش و جوانان تشکیل و آیین‌نامه نحوه تقسیم درآمدهای تبلیغاتی ناشی از پخش مسابقات ورزشی را ظرف مدت ۶ ماه تهیه نموده و به تصویب هیئت وزیران می‌رساند.

الحاق به ماده (۲) -

تربیت بدنی؛ فرآیندی تربیتی است که در آن فرد با شرکت در برنامه‌ها، فعالیت‌ها و تمرینات جسمی و ذهنی به رشد و نمو استعدادها در ابعاد جسمانی و اخلاقی می‌پردازد و به بهبود کیفیت زندگی فردی و اجتماعی نائل می‌شود.

ورزش؛ فعالیتی مشتمل بر به‌کارگیری قوای جسمانی، فکری و مهارت‌های مربوط است که بر پایه ضوابط مشخص با هدف پرکردن اوقات فراغت، ایجاد نشاط، حفظ و ارتقای تندرستی، توسعه ارزش‌های مادی و معنوی، کسب و نمایش مهارت در قالب مسابقه و یا آمیخته‌ای از اینها انجام می‌شود.

فدراسیون ورزشی؛ مؤسسه یا نهاد عمومی غیردولتی و دارای استقلال حقوقی است که براساس مشی و اصول ورزشی تعیین شده به‌موجب منشور المپیک با مراعات شئون اسلامی و مقتضیات ملی و به‌عنوان بالاترین مرجع ذیصلاح در هر رشته ورزشی تشکیل می‌شود و در چارچوب اساسنامه مصوب هیئت وزیران با هماهنگی وزارت و رعایت قوانین و مقررات مربوط فعالیت می‌نماید.

باشگاه ورزشی؛ مؤسسه‌ای است که توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی با هدف تعلیم و تقویت قوای جسمانی و روحانی افراد و سالم‌سازی فرد و جامعه و تعمیم یک یا چند رشته ورزشی جهت کسب ارزش‌های فرهنگی، ورزشی، اقتصادی و اجتماعی مطابق ضوابط فنی و اصول و مقررات تعیین شده از سوی وزارت، اداره می‌شود.

باشگاه ورزشی حرفه‌ای؛ مؤسسه‌ای تجاری و غیردولتی است که در قالب یک یا چند رشته ورزشی ضمن شرکت در مسابقات مدون مربوط مطابق ضوابط خاص تعیین شده در سطوح استانی و فراتر از آن فعالیت می‌کند و به ازای فعالیت ورزشکار دستمزد پرداخت می‌نماید.

باشگاه ورزشی غیرحرفه‌ای؛ باشگاهی که بدون پرداخت دستمزد به ورزشکار و در سطوح محلی با مجوز وزارت فعالیت می‌نماید.

الحاق به بند «الف» ماده (۳) -

توسعه و تقویت ورزش بانوان

الحاق به بند «ب» ماده (۳) -

برنامه‌ریزی و اقدام در راستای حل مشکلات اساسی جوانان (اشتغال، ازدواج و مسکن)

الحاق به بند «الف» ماده (۴) -

- اقدام مقتضی در راستای توسعه ورزش همگانی، حرفه‌ای و قهرمانی ورزش بانوان کشور
- هماهنگ نمودن برنامه‌ها و فعالیت‌های ورزشی دستگاه‌هایی که به نحوی در امر ورزش مداخله دارند
- ارتقای آگاهی‌های عمومی در زمینه آثار مثبت و منفی ورزش در امور بهداشتی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی

- ارتقای جایگاه ورزش کشور از نظر شاخص‌های کمی و کیفی در سطح منطقه و جهان
- ارتقای سطح مهارت‌های عملی معلمان تربیت‌بدنی با همکاری وزارت آموزش و پرورش، فدراسیون‌ها و هیئت‌های ورزشی مربوط

- ساماندهی وضعیت رسانه‌های ورزشی کشور با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
- فدراسیون‌های ورزشی و کمیته‌های ملی المپیک و پارالمپیک مکلفند کلیه قوانین، مقررات و آیین‌نامه‌های مربوطه به نهادهای عمومی غیردولتی را مراعات و اجرا نمایند.

- وزارت نسبت به فعالیت دانش‌آموختگان، علوم ورزشی مربیان و داوران رشته‌های ورزشی جهت ارائه خدمات ورزشی مربوط به جامعه در قالب مراکز و باشگاه‌های ورزشی در چارچوب آیین‌نامه مصوب هیئت وزیران اقدام نماید. نظارت مستمر بر امور محوله برعهده وزارت است.

- حدود تعرفه‌گذاری و قیمت‌گذاری خدمات ورزشی مربوطه را وزارت به‌صورت سالیانه تعیین و ابلاغ می‌کند.

جمع‌بندی

اداره ورزش کشور با قانون مصوب ۱۳۵۰ از یک‌سو و بی‌برنامگی در حوزه جوانان ازسوی دیگر، با گذشت بیش از ۶ سال از تشکیل وزارت ورزش و جوانان، ایجاب می‌کند که حیطه اهداف و وظایف این دو حوزه مهم کشور هرچه زودتر صورت قانونی به‌خود گیرد. با این حال نظر به اشکالات وارد بر لایحه، تأمل و دقت بیشتر در فرآیند تصویب اکیداً توصیه می‌شود. به هر حال، لایحه ارائه شده دارای نقاط قوت و ضعف، خلأها و کاستی‌هایی است که در بخش‌های پیش به آن اشاره شده است. مع‌الوصف، با توجه به ضرورت امر، جهت رفع ابهام و اشکالات متعدد وارده، پیشنهاد می‌شود لایحه ارائه شده به کارگروه‌های تخصصی کمیسیون ارجاع شود تا ضمن برخورداری از جامعیت، عاری از ابهام و ایراد باشد.

با این حال، لایحه «اصلاح بخشی از ساختار دولت» تقدیم مجلس شد و با قید یک فوریت به تصویب رسید. ماده (۳) این لایحه به انتزاع امور جوانان از وزارت ورزش و جوانان و تشکیل سازمان ملی جوانان اشاره دارد. مع‌هذا، لایحه اهداف و وظایف وزارت ورزش و جوانان اعلام استرداد نشد. لذا پیشنهاد می‌شود لایحه اهداف و وظایف برای مدت ۶ ماه مسکوت بماند تا تکلیف وضعیت امور جوانان در قالب لایحه «اصلاح بخشی از ساختار دولت» مشخص شود.

منبع و مأخذ

- قوانین و مقررات.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱-۱۵۳۸۵	شناسنامه گزارش
عنوان گزارش: اظهارنظر کارشناسی درباره مواد: «لایحه اهداف، وظایف و اختیارات وزارت ورزش و جوانان»	
نام دفتر: مطالعات فرهنگی (گروه ورزش و جوانان) تهیه و تدوین کنندگان: صادق ستاری فرد، نرگس صادقی پور مدیر مطالعه: صادق ستاری فرد ناظران علمی: ایروان مسعودی اصل، سینا کلهر متقاضی: کمیسیون فرهنگی همکاران: گروه بودجه و تشکیلات (حسام عزت آبادی)، گروه حقوقی (محسن داوری، حسن امجدیان)، گروه آموزش و پرورش (موسی بیات، فرحناز حسام)، گروه رسانه (سیدیوسف مرادی، سیدعلی محسنیان) اظهارنظرکنندگان خارج از مرکز: مهرزاد حمیدی، عبا سعلی گائینی، محمد فرامرزی، نصراله سجادی، محمدرضا کردی	
واژه‌های کلیدی: ۱. وزارت ورزش (ورزش تربیتی، ورزش همگانی، ورزش حرفه‌ای، ورزش قهرمانی، زیرساخت‌ها و اماکن ورزشی) ۲. امور جوانان (ازدواج، اشتغال، مسکن و اوقات فراغت جوانان)	
	تاریخ شروع مطالعه: ۱۳۹۶/۱/۲۱
	تاریخ خاتمه مطالعه: ۱۳۹۶/۳/۳۱
	تاریخ انتشار: ۱۳۹۶/۴/۱۰